

1. CONTRIBUTIÓ DE LA MATÈRIA A LA FORMACIÓ DELS FUTURS PEDAGOGS I PEDAGOGUES

Aquesta assignatura ofereix al l'estudiant de pedagogia la oportunitat d'adquirir competències per al desenvolupament de processos formatius i/o d'ensenyament/aprenentatge a fi de comprendre, interpretar i valorar críticament els elements constitutius de la funció docent i les relacions existents entre ells i amb altres elements del context formatiu.

2. OBJECTIUS I COMPETÈNCIES A ASSOLIR

Objectius	Competències que s'hi relacionen
Comprendre els conceptes i contextos relacionats amb la Funció Docent.	✓ Interpretació de les informacions de l'àmbit educatiu
Identificar les principals problemàtiques que incideixen en el desenvolupament de la Funció Docent.	✓ Adaptació de les accions educatives a contextos i situacions diverses
Desenvolupar propostes de millora de les condicions de desenvolupament de la pràctica docent.	✓ Adaptació de les accions educatives a contextos i situacions diverses
Analitzar els components i les dinàmiques de la Funció Docent.	✓ Interpretació de les informacions de l'àmbit educatiu
Formular relacions entre els diferents components de la Funció Docent.	✓ Anàlisi de fenòmens educatius

3. CONTINGUTS

Conceptuals

- ✓ La situació de l'estudi de la Funció Docent en l'àmbit de les ciències de l'educació.
- ✓ Definicions de conceptes clau
- ✓ Qüestions entorn a la professionalització docent.
- ✓ La investigació en Funció Docent.
- ✓ Etapes en la vida del docent.
- ✓ Docència i gènere.
- ✓ La salut dels docents.
- ✓ Desenvolupament de les funcions docents.
- ✓ Treball en equip i equip de treball.
- ✓ Avaluació docent i del docent.

Procedimentals

- ✓ Us de diverses fonts de documentació en la confecció dels informes a realitzar.
- ✓ Us de diversos llenguatges, procediments i tècniques per a la comunicació tant oral com escrita.
- ✓ Desenvolupament de la capacitat de reflexió crítica vers un mateix i vers els altres.
- ✓ Anàlisi crític de “textos” de tot tipus: escrits, àudio-visuals, gràfics, etc.
- ✓ Habilitats comunicatives empàtiques i sinèrgiques.
- ✓ Argumentació d’alineaments i enfocaments des dels que es conceptualitza i s’explica la matèria.

Actitudinals

- ✓ Participació en les propostes realitzades per altres persones.
- ✓ Col·laboració i cooperació en les tasques a desenvolupar.
- ✓ Iniciativa en l’acció.
- ✓ Autocrítica individual i grupal.
- ✓ Responsabilitat vers els compromisos adquirits.
- ✓ Respecte cap a les altres persones, tant pel que fa al que son com pel que poden representar.

4. PLA DE TREBALL I HORES ESTIMADES

1. Ensenyament-Aprenentatge **presencial**

Activitats realitzades **a l’aula** sota la direcció del professor:

- Reflexió d’inici
- Exposició de continguts a càrrec de la professora
- Exposició de treballs per part de l’estudiant, en petit grup
- Debat sobre lectura obligada, debat sobre textos, debat sobre el visionat d’una pel·lícula

2. Ensenyament-Aprenentatge **dirigit**

Activitats realitzades sota la direcció del professor **fora de l’aula**

- Selecció d’articles
- Preparació d’exposicions
- Anàlisi crítica de lectura
- Tutories: presencials i virtuals
- Fòrums virtuals

3. Ensenyament-Aprenentatge **autònom**

Activitats realitzades per l’alumne/a **fora de l’aula**

- Estudi personal: preparació
- Preparació d’exposicions
- Organització d’apunts i/o material
- Recerca d’informació general
- Lectures d’ampliació

		distribució de tasques i hores estimades del pla de treball			
E-A presencial	professora	• <u>explicació</u>	• <u>examen</u>	• <u>cine fòrum</u>	• <u>debats i exposicions</u>
	32 h	• 16 h	• 2 h	• 4 h	• 10 h
	estudiant	• assimila pren notes, planteja dubtes, qüestions complementàries	• resol	• pren notes • debat • contrasta • sintetiza	• presenta, • debat • contrasta
	32 h	• 16 h	• 2 h	• 4 h	• 10 h
E-A dirigit	professora	▪ <u>activitats pràctiques i exposicions</u>	• <u>lectures orientades</u>	• <u>fòrum virtual</u>	
	14 h	• 10 h	• 4h	• 4 h	
	estudiant	• busca documents • contrasta • debat • resol • exposa	• analitza críticament • sintetitza • valora	• participa • discuteix • síntesi personal	
	30 h	• 13 h	• 12 h	• 5 h	
E-A autònom	professora	• <u>tutories i atenció alumnes</u> • <u>preparació classes</u> • <u>preparació d'exàmens</u> • <u>coordinació altres professors</u>			
	50 h				
	estudiant	• estudi personal: • preparació d'exàmens i autorganització del material	• tutoria lliure	• recerca informació	• lectura d'ampliació
	18 h	• 15 h	• 1 h	• 1 h	• 1 h

- total hores professor: 96
- total hores alumne: 80

5. AVALUACIÓ I ACREDITACIÓ DELS APRENENTATGES

	critèris	opció - A	opció - B
presencial	1. assistència i participació activa a les classes teòriques i pràctiques i als fòrums 2. prova escrita al final de l'exposició teòrica del temari	45%	40%
dirigit	3. elaboració i presentació de treballs	45%	40%
autònom	4. valoració conjunta de les activitats indicades a la fitxa d'autoregulació dels aprenentatge 5. autoinforme d'avaluació	10%	10% ¹

¹ opcional

6.MATERIALS

- Informes de progrés de les carpetes d'aprenentatge.
- Guia per a la realització de l'anàlisi crítica de la lectura (llibre).
- Guia per a la realització de l'anàlisi crítica de la lectura (article).
- Guia per a la realització de l'anàlisi crítica de la lectura (pel·lícula).
- Campus virtual de l'assignatura.
- Pel·lícules en format VHS o DVD.
- Pàgines electròniques referides als continguts de l'assignatura.
- Tires de còmic.

Bibliografia

A. Bàsica:

Marcelo, C. (2001). *La función docente*. Madrid: Síntesis.

Perrenoud, P. (2004): *Diez nuevas competencias para enseñar*. Barcelona: Graó.

Morinaga, S. (2005): *De aprendiz a maestro*. Madrid: Kailas.

B. D'ampliació:

Cabero, J., i Loscertales, F. (1995). "La imagen del profesorado y la enseñanza en los medios de comunicación de masas". *Revista de Educación*, 306, pp. 87-125.

Escudero, J.M., i González, M. T. (1994). *Escuelas y profesores, ¿hacia una reconversión de los centros y la función docente?*. Madrid: Ediciones Pedagógicas.

Esteve, J.M. (1984). *Profesores en conflicto. Repercusiones de la práctica profesional sobre la personalidad de los enseñantes*. Madrid: Narcea.

Esteve, J. M. (1994). *El malestar docente*. Barcelona: Paidós.

Feixas, M. (2000): *Cambios en la docencia del profesor universitario*. A Enciclopedia Virtual de Didáctica i Organització Educativa. <http://dewey.uab.es/pmarques>

Feixas, M. (2004): *La influencia de factores personales, institucionales y contextuales en la trayectoria y desarrollo docente de los profesores universitarios*. *Educación*, 33. pp.31-58.

Fernández Cruz, M. (1995). "Ciclos en la vida profesional de los profesores". *Revista de Educación*, 306, pp. 153-203.

Fernández Enguita, M. (1993). *La profesión docente y la comunidad escolar. Crónica de un desencuentro*. Madrid: Morata.

García Quintanilla, M. (1997). *La función docente: Problemas y perspectivas*. México: Escuelas de Ciencias de la Educación.

Giroux, H. A. (1990). *Los profesores como intelectuales*. Madrid: Paidós/M.E.C.

- Gysling, J. (1992). *Profesores: un análisis de su identidad social*. Santiago: Centro de Investigación y Desarrollo de la Educación (CIDE).
- Hargreaves, A. (1996). *Profesorado, cultura y postmodernidad (Cambian los tiempos, cambia el profesorado)*. Madrid: Morata.
- Imbernón, F. (1994a). *La formación del profesorado*. Barcelona: Paidós.
- Imbernón, F. (1994). *La formación y el desarrollo del profesorado*. Barcelona: Paidós.
- Jover, G. (1991). “Ámbitos de la deontología profesional docente”. *Teoría de la Educación*, III, pp. 75-92.
- M.E.C. (1994). *Modalidades de formación y formación en centros*. Madrid: Dirección General de Renovación Pedagógica.
- Marcelo, C. (1987). *El pensamiento del profesor*. Barcelona: CEAC.
- Marcelo, C. (1988). *La formación práctica de los profesores*. Departamento de Didáctica. Universidad de Santiago.
- Marcelo, C. (1992). *Aprender a enseñar: un estudio sobre el proceso de socialización de profesores principiantes*. Madrid: CIDE.
- Pérez Gómez, A. I. (1994). “La función profesional del docente al final del siglo: conflicto de perspectiva”. *Escola Crítica*, 3, n.7, pp. 9-20.
- Perrenoud, P. (2004): *Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar*. Barcelona: Graó.
- Popkewitz, T.S. (1990). *Formación del profesorado. Tradición, teoría, práctica*. València: Universitat de València.
- Pozo, P. Del (1997). *Formación de formadores*. Madrid: Pirámide.
- Rosenshine, B., i Stevens, R. (1990). “Funciones docentes”. A M.C. Wittrock (ed.). *La investigación de la enseñanza*. Barcelona: Paidós/M.E.C.
- Soto, J.R., i Espido, E. (1999). “La educación formal, no formal e informal y la función docente”. *Innovación Educativa*, 9, pp. 311-323.
- Torres, R. M. (1996). “Sin reforma de la formación docente no habrá reforma educativa”. *Perspectivas*, XXVII,3, pp.481-503.
- Touriñán, J.M. (1991). “Conocimiento de la educación y función pedagógica: el sentido de la competencia profesional”. *Teoría de la Educación*, III, pp. 13-27.
- Travers, Ch. (1997). *El estrés de los profesores. La presión en la actividad docente*. Barcelona: Paidós.

Villa, A. (coord.) (1988). *Perspectivas y problemas de la función docente*. Madrid: Narcea.

Villar, L.M. (1990). *El profesor como profesional*. Formación y desarrollo personal.

Villegas, E., i Reimer, F. (1996). “¿Dónde están los sesenta millones de docentes? La voz ausente en las reformas de la educación en el mundo”. *Perspectivas*, XXVII,3, pp.505-531.

Wanjiru, C. (1995). *La ética de la profesión docente. Estudio introductorio a la deontología de la educación*. Pamplona: EUNSA.